

Statskuppet 1660

Det historiske overblik side 140

Her er ideer til, hvordan kanonpunktet Statskuppet 1660 kan integreres i emner/temaer.

Emne: Statsomvæltningen 1660

Emnet kan tidsmæssigt afgrænses fra 1650'erne (Carl Gustav-krigene) til omkring 1680'erne

(Danske Lov). Der kan bl.a. lægges vægt på:

- Storkøbmændenes voksende økonomiske styrke
- Adelenes krigsopgaver svinder ind. Adelen gældsætter sig
- Teorier om absolutisme (Thomas Hobbes, side 137)
- Enevælden i Frankrig
- Begivenhedsforløbet 1660-61
- Kongeloven 1665
- Danske Lov 1683

Problemstillingen til emnet kan bestå af åbne spørgsmål som:

- Var enevældens indførelse i 1660 et kup – eller var der snarere tale om en række af tilfældigheder?
- Hvem var de vigtigste aktører i forløbet?

Tema: Styreformer

Statskuppet 1660 kan integreres i et tema, hvor man arbejder med forskellige styreformer. I arbejdet med kanonpunktet Statskuppet 1660 er det også relevant at perspektivere til andre kanonpunkter som Grundloven 1849 og Kvinders valgret.

I de forskellige "nedslag" kan man undersøge, hvorfor denne styreform blev indført, og hvilke konsekvenser det fik. Eksempler på nedslag, der kan indgå i temaet:

- Græske bystater i oldtiden
- Fra høvdinge til konger (jernalder, vikingetid)
- Konge, kirke og stormænd (middelalderen)
- Konge og rigsrådsstyre (1536)
- Enevælden (1660)
- Grundloven 1849 (side 182-83)
- Parlamentarisme (1901)
- EF/EU (1973)

Materialer

Bøger:

Jespersen, Knud J.V.: *Statsomvæltningen 1660 – forløb, forudsætninger, fortolkning*, Gyldendal 1983 (kildehæfte)

Kowalczyk, Jytte: *Frederik 3. – 1648-1670*, Gullhøj 1995

Skaastrup, Jørgen: *Svenskekrig og statskup – Danmark 1657-1660*, Munksgaard 1984

Links:

Krig og enevælde:

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/den-aeldre-enevaelde-1660-1784/enevaeldens-indfoerelse-1660/>

Nationalmuseet:

<http://natmus.dk/historisk-viden/danmark/enevaelde-1660-1848/den-enevaeldige-stat/>